

Lietuvos Respublikos Seimui
Lietuvos Respublikos Vyriausybei
Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijai
Valstybinei ligonių kasai prie Sveikatos apsaugos ministerijos

VALSTYBINIO AUDITO IŠVADA

2023 m. rugsėjo 29 d. Nr. FAE-5

Vilnius

SĄLYGINĖ NUOMONĖ DĖL KONSOLIDUOTŲJŲ FINANSINIŲ ATASKAITŲ RINKINIO

Mes atlikome 2022 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio auditą.

Mūsų nuomone, išskyrus mūsų išvados skyriuje „Pagrindas pareikšti sąlyginę nuomonę dėl konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio“ apibūdintų dalykų poveikį, 2022 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys parodo tikrą ir teisingą 2022-12-31 finansinę būklę, 2022 metų veiklos rezultatus, grynojo turto pokyčius ir pinigų srautus pagal Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartus.

PAGRINDAS PAREIKŠTI SĄLYGINĘ NUOMONĘ DĖL KONSOLIDUOTŲJŲ FINANSINIŲ ATASKAITŲ RINKINIO

Nustatėme reikšmingų Privalomojo sveikatos draudimo fondo konsoliduotųjų finansinės būklės ataskaitos (per vienus metus gautinų sumų ir sukaupto perviršio ar deficito straipsnių) ir grynojo turto pokyčių ataskaitos (sukaupto perviršio ar deficito prieš nuosavybės metodo įtaką straipsnio) bei atitinkamų aiškinamojo rašto duomenų išskraipymų (ataskaitos 1.1.1 skirsnis, 2–13 pastr.), kuriuos lėmė išlikusios aplinkybės (nustatytos 2021 m. ataskaitų rinkinių finansinio audito metu) dėl trumpalaikio turto – kitų gautinų sumų – apskaitos tvarkymo trūkumų (teiktų rekomendacijų įgyvendinimo dar laukiama):

1. Išieškotinių sumų (iš fizinių ir juridinių asmenų) už padarytą žalą fondui registravimo informacinėje sistemoje nefiksuojami duomenys (konkrečios gautinos sumos, nustačius žalos faktą, pripažinimo laikotarpis, skolos padengimo ir jos pradelsimo terminai), reikalingi gautinų sumų apskaitai tinkamai tvarkyti, todėl negalima įvertinti, ar apskaitoje užregistruotas šių gautinų sumų ir su šiomis sumomis susijusio grynojo turto likutis yra teisingi. Dėl šios priežasties negalime patvirtinti fondo konsoliduotosios finansinės būklės ataskaitos pagal 2022-12-31 duomenis per vienus metus gautinų sumų straipsnio C.III.6 „Kitos gautinos sumos“ dalies (5 467,89 tūkst. Eur iš 34 222,10 tūkst. Eur) likučio ir straipsnio F. IV. „Sukauptas perviršis ar deficitas“ dalies (5 467,89 tūkst. Eur iš 310 901,36 tūkst. Eur) likučio teisingumo; konsoliduotosios grynojo turto pokyčių ataskaitos straipsnio „Sukauptas perviršis ar deficitas prieš nuosavybės metodo įtaką“ dalies (5 467,89 tūkst. Eur iš

310 901,36 tūkst. Eur) likučio ataskaitinio laikotarpio paskutinę dieną – 2022-12-31 – teisingumo.

2. Gautinų kompensacijų (iš ES, EEE šalių ir Šveicarijos susižinojimo tarnybų) už Lietuvos asmens sveikatos priežiūros įstaigose suteiktas paslaugas šių šalių draustiesiems registravimo informacinėje sistemoje nefiksuojami duomenys (skolos padengimo ir jos pradelsimo terminai), reikalingi gautinų sumų apskaitai tinkamai tvarkyti, netinkamai registruojamas gautinų sumų nurašymas, todėl negalima įvertinti, ar apskaitoje užregistruotas šių gautinų sumų ir su šiomis sumomis susijusio grynojo turto likutis yra teisingi. Dėl šios priežasties negalime patvirtinti fondo konsoliduotosios finansinės būklės ataskaitos pagal 2022-12-31 duomenis straipsnio C.III.6 „Kitos gautinos sumos“ dalies (8 903,81 tūkst. Eur iš 34 222,10 tūkst. Eur) ir straipsnio F. IV. „Sukauptas perviršis ar deficitas“ dalies (8 903,81 tūkst. Eur iš 310 901,36 tūkst. Eur) teisingumo; konsoliduotosios grynojo turto pokyčių ataskaitos straipsnio „Sukauptas perviršis ar deficitas prieš nuosavybės metodo įtaką“ likučio dalies (8 903,81 tūkst. Eur iš 310 901,36 tūkst. Eur) ataskaitinio laikotarpio paskutinę dieną – 2022-12-31 – teisingumo.

3. Kadangi apskaitoje nėra fiksuojamas konkrečios gautinos sumos padengimo terminas, negalima įvertinti, kokia suma konsoliduotojoje finansinės būklės ataskaitoje nurodytas trumpalaikio turto – per vienus metus gautinų sumų – straipsnio C.III.6 „Kitos gautinos sumos“ (gautinų kompensacijų iš ES, EEE šalių ir Šveicarijos susižinojimo tarnybų) likutis (8 903,81 tūkst. Eur iš 34 222,10 tūkst. Eur) turi būti mažesnis ir atitinkamai straipsnio A.III. „Ilgalaikis finansinis turtas“ likutis (47 277,94 tūkst. Eur) didesnis dėl esamų ilgiau nei 12 mėn. atidėtų kompensuotinių sumų mokėjimų.

Auditą atlikome pagal tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus, kurie apima tarptautinius audito standartus. Mūsų atsakomybė pagal šiuos standartus išsamiai apibūdinta šios išvados skyriuje „Auditoriaus atsakomybė už auditą“. Esame nepriklausomi nuo audituojamo subjekto pagal Valstybės kontrolės darbuotojų etikos kodeksą ir laikėmės kitų šiame kodekse nustatytų etikos reikalavimų.

Mes manome, kad mūsų surinkti audito įrodymai yra pakankami ir tinkami mūsų sąlyginei nuomonei dėl konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio pagrįsti.

BESĄLYGINĖ NUOMONĖ DĖL KONSOLIDUOTŲJŲ BIUDŽETO VYKDYMO ATASKAITŲ RINKINIO

Mes atlikome 2022 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio auditą.

Mūsų nuomone, 2022 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys visais reikšmingais atžvilgiais parengtas ir pateiktas pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus, reglamentuojančius šio rinkinio sudarymą.

PAGRINDAS PAREIKŠTI BESĄLYGINĖ NUOMONĖ DĖL KONSOLIDUOTŲJŲ BIUDŽETO VYKDYMO ATASKAITŲ RINKINIO

Auditą atlikome pagal tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus, kurie apima tarptautinius audito standartus. Mūsų atsakomybė pagal šiuos standartus išsamiai apibūdinta šios išvados skyriuje „Auditoriaus atsakomybė už auditą“. Esame nepriklausomi nuo audituojamo subjekto pagal Valstybės kontrolės darbuotojų etikos kodeksą ir laikėmės kitų šiame kodekse nustatytų etikos reikalavimų.

Mes manome, kad mūsų surinkti audito įrodymai yra pakankami ir tinkami mūsų besąlyginei nuomonei dėl konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio pagrįsti.

PABRĖŽTINI DALYKAI DĖL KONSOLIDUOTŲJŲ FINANSINIŲ ATASKAITŲ IR KONSOLIDUOTŲJŲ BIUDŽETO VYKDYMO ATASKAITŲ RINKINIŲ

Atkreipiame dėmesį į pastebėjimą, kuris neturi įtakos nuomonėms, tačiau yra svarbus. 2022 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio duomenimis, ataskaitiniu laikotarpiu buvo sukaupta 533,81 mln. Eur rezervo, iš jų 102,89 mln. Eur buvo panaudota asmens sveikatos priežiūros ir medicininės reabilitacijos paslaugoms, vaistams ir medicinos pagalbos bei ortopedijos priemonėms, sveikatos programoms finansuoti. 2022 metų pabaigoje rezervo likutis sudarė 430,92 mln. Eur (iš jo 41,85 mln. Eur – pagrindinė dalis, 389,07 mln. Eur – rizikos valdymo dalis). Valstybinė ligonių kasa prognozuoja, kad įvertinus planuojamas 2023 m. nepanaudoto rezervo (413,0 mln. Eur) ir surinktų viršplaninių pajamų (224,0 mln. Eur) apimtį, 2024 m. pradžioje rezervo dydis sieks 637,0 mln. Eur. Valstybės kontrolė dar 2018 m. yra išsakiusi nuomonę, jog, atsižvelgiant į Privalomojo sveikatos draudimo fondo rezervo sudarymo ir naudojimo teisinį reglamentavimą, tvariu fiskaliniu rezervu gali būti laikoma tik pagrindinė Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto rezervo dalis, kuri sudaro 1,5 proc. einamųjų biudžetinių metų patvirtintos fondo biudžeto pajamų sumos (ataskaitos 2 skyrius, 16–17 psl.).

VADOVYBĖS ATSAKOMYBĖ UŽ KONSOLIDUOTŲJŲ ATASKAITŲ RINKINIUS

Valstybinės ligonių kasos prie Sveikatos apsaugos ministerijos direktorius yra atsakingas už Privalomojo sveikatos draudimo fondo konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinių parengimą ir teisingą pateikimą pagal Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartus, konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio parengimą ir teisingą pateikimą pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus, reglamentuojančius šio rinkinio sudarymą bei tokią vidaus kontrolę, kokia, vadovybės nuomone, yra būtina siekiant parengti konsoliduotąsias finansines ir biudžeto vykdymo ataskaitas be reikšmingų iškraipymų dėl apgaulės ar klaidos.

AUDITORIAUS ATSAKOMYBĖ UŽ AUDITĄ

Mūsų tikslas – gauti pakankamą užtikrinimą dėl to, ar 2022 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo konsoliduotosios finansinės ir biudžeto vykdymo ataskaitos kaip visuma nėra reikšmingai iškraipytos dėl apgaulės ar klaidos, ir išleisti auditoriaus išvadą, kurioje pateikiama mūsų nuomonė. Pakankamas užtikrinimas – tai aukšto lygio užtikrinimas, o ne garantija, kad reikšmingą iškraipymą, jeigu jis yra, visada galima nustatyti auditu, kuris atliekamas pagal tarptautinius audito standartus ir tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus. Iškraipymai, kurių gali atsirasti dėl apgaulės ar klaidos, laikomi reikšmingais, jeigu galima pagrįstai numatyti, kad atskirai ar kartu jie gali turėti didelės įtakos vartotojų ekonominiams sprendimams, priimamiems remiantis finansinėmis ir biudžeto vykdymo ataskaitomis.

Išsamesnis auditoriaus atsakomybės apibūdinimas pateiktas Valstybės kontrolės interneto tinklalapyje (<https://www.valstybeskontrolė.lt/LT/Post/15708>). Šis apibūdinimas yra sudedamoji auditoriaus išvados dalis.

Valstybinio audito išvadą teikiame kartu su valstybinio audito ataskaita ir pridedame audituotus Privalomojo sveikatos draudimo fondo konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinius.

Valstybės kontrolierius

Mindaugas Macijauskas